

Till

vag@transportstyrelsen.se

Remissvar TSV 2009-1908 Förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om skyddshjälm

Riksorganisationen Sveriges MotorCyklister, SMC, är positiv till att hjälmkrav införs även för sikker och att SIS-märkta hjälmar inte längre ska vara godkända. I övrigt har SMC endast två delar där vi vill lämna synpunkter på förslag till förändringar av föreskriften. Det gäller dels § 6 och allmänna råd under § 6, dels det faktum att det saknas en tillsynsmyndighet för hjälmar i Sverige. Sammanfattningsvis:

- SMC anser att delen som rör klistermärken bör strykas ur Allmänna råd i föreskriftsförslaget.
- SMC anser att det behövs ett förtydligande av Allmänna råd om delen som rör lackering och kommunikationsutrustning.

Föreslaget innehåll i § 6

”6 § En skyddshjälm får inte användas om den utsatts för åtgärder som kan försämra hjälmens egenskaper. Åtgärder som vidtas ska därvid överensstämja med det som framgår i typgodkännandet.

Allmänna råd: *Exempel på åtgärder som kan försämra skyddshjälmens egenskaper är ditsatta dekaler, utskjutande föremål eller överdrag, håltagning i hjälmskalet samt om hjälmen målats.*

Transportstyrelsen säger att §6 tillsammans med Allmänna råd har ändrats så att konsumenterna nu vet vad som gäller och hur en hjälm får ändras. Tyvärr stämmer inte detta. Denna del är något som SMC vid flera tillfällen tagit upp med Transportstyrelsen eftersom SMC, i likhet med många organisationer i andra länder, skickat ut dekalen Medical Card som ska fästas på hjälmen. Det är bara svenska myndigheter som ifrågasatt detta initiativ som annars fått internationella trafiksäkerhetspriser.

SMC anser inte att förtydligandet i föreskriften och konsekvensutredningen ger svar på de frågor motorcyklister och mopedister har om vad man får göra med en hjälm. På Transportstyrelsens hemsida finns en beskrivning av myndighetens uppgift. En del är att göra reglerna enklare och begripliga för dem som ska följa dem. Samtidigt ska de stämja överens med de transportpolitiska målen. Krav och regler ligger sedan till grund när vi prövar tillstånd och utövar tillsyn.

Omvärldsbevakning inför remissvaret

SMC har frågat MC-firmor, tillverkare av kommunikationsutrustning för hjälmar och företag som lackar MC- och mopedhjälm. SMC har också haft direktkontakt med några hjälmstillverkare.

Klistermärken

De hjälmstillverkare och personer SMC talat med har inte haft några invändningar emot att klistermärken fästs på hjälmar. Tidigare hjälmar var tillverkade av andra material som medförde att tillverkarna förbjöd klistermärken på hjälmarna. Sedan 10-15 år är kvalitén på skalet helt annorlunda. Tillverkarna sätter själva fast klistermärken på hjälmen. MC- och mopedförare uppmanas sätta fast reflexdekaler för ökad säkerhet. SMC och våra

systerorganisationer runt om i världen sätter fast dekaler som berättar att det finns Medical Card i hjälmen för snabb och adekvat vård.

SMC anser att delen som rör klistermärken bör strykas ur Allmänna råd i föreskriftsförslaget,

Att montera kommunikationsutrustning

Allt fler MC-förare väljer att köra med kommunikationsutrustning. Det är något som även trafikskolor och förarprovare använder under utbildning och prov. En viktig orsak till den ökade användningen av kommunikationsutrustning är trafiksäkerhet. Många av dagens hjälmar är förberedda för kommunikationsutrustning. Vissa hjälmtilverkare säger att hjälmarna endast får användas med deras egen kommunikationsutrustning. Det är dock inte klarlagt om tillverkaren av kommunikationsutrustningen har någon betydelse för trafiksäkerheten så länge den passar och kan monteras inne i hjälmen.

Någon håltagning i hjälmen behövs inte för att installera dagens kommunikationsutrustning. Högtalare och mikrofoner limmas oftast direkt mot stoppningens insida medan kommunikationsenheten monteras i hjälmens nederkant av ytterskalet, med hjälp av en tunn klämma som kommer in mellan stoppning och ytterskal på hjälmen. Vissa tillverkare bifogar en typ av klisterdekal som fäster kom-enheten i nederkant på hjälmens utsida. Denna montering av kommunikationsutrustning betyder att hjälmen kan få ett mindre utskjutande föremål. Varken fästen eller kommunikationsenheten bör påverka hjälmens skyddsegenskaper.

Det finns inte heller något i typgodkännandet som talar emot att man får montera en kommunikationsutrustning på hjälmens nederkant, oavsett vem som tillverkat den.

SMC anser att det behövs ett förtydligande om kommunikationsutrustning och andra utskjutande föremål i föreskriften.

Lackering av hjälmar

SMC har talat med återförsäljare som säger att lackering av hjälmar, som görs av professionella, är tillåtet men att garantin upphör. Om man tittar på flera av hjälmtilverkarnas instruktioner framgår att lackering är tillåtet under förutsättning att lackeringen görs av en person som vet hur man ska göra och vad. Ser man på en tävling inom MC-sport har många förare lackerade hjälmar. Alla förare i MotoGP har givetvis de absolut bästa hjälmarna på marknaden och skulle inte lackera dem om det betydde en ökad skaderisk.

SMC anser att det behövs ett förtydligande av Allmänna råd om delen som rör lackering så att det framgår att det handlar om målning på ett sätt som inte stämmer överens med vad tillverkaren framhållit.

Tillsynsmyndighet saknas

Det finns sedan 1975 ett krav på att använda en godkänd hjälm under färd på motorcykel. Detta krav infördes några år senare på moped klass I. Trots att det är ett lagstadgat krav och att hjälmen kan göra skillnad mellan liv och död i händelse av en MC- och mopedolycka finns ingen tillsynsmyndighet av hjälmar i Sverige. Det betyder att SMC är den enda organisation som publicerar hjälmar som återkallas och uppmärksammar att det finns produkter på marknaden som inte uppfyller kraven i gällande standard. Att det finns en myndighet som ansvarar för detta är sannolikt minst lika viktigt som att författa nya föreskrifter. Att konsumenterna kan köpa hjälmar som är av undermålig kvalitet är inte acceptabelt. Detta innebär sannolikt en betydligt högre skaderisk jämfört med att sätta på ett klistermärke på hjälmen.

Borlänge den 12 maj 2017

För Sveriges MotorCyklister

Jesper Christensen
Generalsekreterare
Tel: 070-557 75 00

Maria Nordqvist
Politisk sekreterare
Tel: 070-538 39 38

